ECLI:LV:RIRT:2025:0121.15220064824.1.S

Lieta Nr. 15220064824

Nr. K33-0152-25/26

Rīgas rajona tiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Jūrmalā 2025. gada 21. janvārī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Gundega Lapiņa,

piedaloties prokurorei Viktorijai Soldatovai un zvērinātai advokātei Initai Lencei,

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 262. panta 1.[1] daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /Persona A/ vadīja transportlīdzekli, atrodoties alkohola ietekmē, ar alkohola koncentrāciju izelpotā gaisā, kas pārsniedz 1,5 promiles.

/Datums A/ ap plkst. 14.10 /Persona A/ vadīja transportlīdzekli*/Transportlīdzeklis A/*, valsts reģistrācijas numurs /Reģistrācijas numurs A/, ar kuru brauca /Vieta A/, atrodoties alkoholisko vielu ietekmē. /Persona A/ izelpotajā gaisā alkohola koncentrācija noteikta 2,14 promiles. /Persona A/ vadītais transportlīdzeklis*/Transportlīdzeklis A/* tika apturēts /Vieta A/.

Tādējādi /Persona A/ izdarīja Krimināllikuma 262. panta 1.[1] daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[2] Apsūdzētais tiesas sēdē sevi par vainīgu izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā atzina pilnībā, lūdza pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanas laikā neveikt.

[3] Iepazinusies ar lietas materiāliem, uzklausījusi lietas dalībniekus, ņemot vērā to, ka apsūdzētais savu vainu viņam celtajā apsūdzībā atzīst pilnībā un piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas sekas tiesas sēdē izskaidrotas un sekas ir saprotamas, apsūdzētā vaina ir pierādīta ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527. panta trešo daļu pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā netiek izdarīta.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā /Persona A/ noziedzīgās darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļas.

[4] Nosakot sodu apsūdzētajam, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[5] Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu izdarītais noziedzīgais nodarījums atzīstams par mazāk smagu noziegumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu par atbildību mīkstinošu apstākli, tiesa atzīst, vainas atzīšanu un izdarīto nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. punktu par atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvs.

[6] Nosakot sodu, tiesa ņem vērā apsūdzētā personību, to, ka viņam ir deklarētā dzīvesvieta, ir atraitnis, apgādībā divi nepilngadīgi bērni (*lietas 28.-30., 68. lapa*), agrāk sodīts (*lietas 35.-36., 66.-67., 69.-76. lapa*), pēdējo reizi ar Rīgas rajona tiesas 2021. gada 19. augusta spriedumu un Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2021. gada 11. novembra spriedumu /Persona A/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 260. panta otrajā daļā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 6 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 1 gadu. Saskaņā ar Krimināllikuma 55. pantu, sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 3 gadiem. Spriedums stājies spēkā 2021. gada 30. novembrī.

No apsūdzētā paskaidrojumiem izriet, ka alkoholu ikdienā nelieto, problēmas ar alkoholu nav, bijis pie narkologa-psihologa /Ārstniecības iestāde A/, bērnu audzināšanā piedalās arī vecvecāki, jo ir vienīgais apgādnieks, šobrīd algotu darbu nestrādā, reģistrējies Nodarbinātības valsts aģentūrā kā bezdarbnieks un ir aktīvs darba meklētājs, veselības stāvoklis normāls, invaliditātes nav.

[7] Par izdarītu noziedzīgu nodarījumu tiesai ir pienākums noteikt vainīgajai personai tiesisku, pamatotu un taisnīgu sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46. pantā norādītajiem soda noteikšanas principiem, ievērojot Krimināllikuma 35. pantā noteikto soda mērķi (*Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2018. gada 19. jūnija lēmums Nr. SKK-J-348/2018 (ECLI:LV:AT:2018:0619.11519007816.2.L)*).

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst cietušā, sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm (*skat. A.Judins. Krimināls ods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista Vārds, Nr. 11 (762)m 19.03.2013.*).

Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļas sankcija paredz sodīt ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar probācijas uzraudzību, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

Izvērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu un apsūdzētā personību, kā arī lai panāktu Krimināllikuma 35. pantā noteikto soda mērķi – aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, un izvērtējot apsūdzētā attieksmi pret izdarīto noziedzīgo nodarījumu, viņa veselības stāvokli, nožēlu par izdarīto, to, ka apsūdzētajam ir konstatēts viens atbildību mīkstinošs apstāklis un viens atbildību pastiprinošs apstāklis, kā arī ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu – apsūdzētais apzinoties, ka lietojis alkoholiskos dzērienus, dienas laikā, vadījis transportlīdzekli ar alkohola koncentrāciju izelpotajā gaisā 2,14%, to, ka, izdarot noziedzīgu nodarījumu apdraudējis sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas sfērā, kā arī to, ka jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarījis neizciesta soda laikā, proti, nosacīta soda laikā, tiesa atzīst, ka sods apsūdzētajam nosakāms vienīgi brīvības atņemšanas veidā.

Apsūdzētajam ir piemērojams likumā noteiktais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētajam tiesas noteiktais soda veids un mērs ir atbilstošs, taisnīgs un samērīgs izdarītajam noziedzīgajam nodarījumam, apsūdzētā personībai, sabiedrības interesēm un taisnīguma nodibināšanai.

Vērtējot, vai apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir nosakāms vieglāks soda veids un mērs, tiesa atzīst, ka nav pamata apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu piemērot vieglāku soda veidu, jo tādējādi netiks sasniegts Krimināllikumā noteiktais soda mērķis.

Izvērtējot prokurores lūgto brīvības atņemšanas soda mēru, tiesa atzīst, ka tas ir pārāk bargs un tas ir samazināms, ņemot vērā apsūdzētā personību, noziedzīgā nodarījuma raksturu, smagumu un to, ka viņa apgādībā ir divi nepilngadīgi bērni, kurus audzina viens pats ar vecvecāku palīdzību.

Vērtējot aizstāvības norādītos argumentus, proti, to, ka apsūdzētais bijis ilgstoši nodarbināts vienā darba vietā, šobrīd piešķirts bezdarbnieka statuss, intensīvi meklējot darbu, ir vienīgais apgādnieks un aprūpētājs saviem nepilngadīgajiem bērniem, risinājis savas problēmas ar ārsta narkologa-psihiatra palīdzību, nav pamats sodu noteikt pietuvinot to soda minimālajai robežai. Tāpat aizstāves lūgums noteikt apsūdzētajam sodu, piemērojot Krimināllikuma 49. panta nosacījumus, ir noraidāms, jo tiesa nesaskata pamatu noteikt apsūdzētajam vieglāku soda nekā likumā paredzētais sods.

[8] Krimināllikuma Pārejas noteikumu 34. punkts noteic, ka šā likuma regulējums par soda noteikšanu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem un pēc vairākiem spriedumiem, kas bija spēkā līdz 2024. gada 31. decembrim, ir piemērojams attiecībā uz personām, kuras noziedzīgos nodarījumus izdarījušas līdz 2024. gada 31. decembrim.

/Persona A/ noziedzīgu nodarījumu izdarījis laikā, kad viņam bija noteikts nosacītā soda pārbaudes laiks no 2021. gada 30. novembra līdz 2024. gada 29. novembrim pēc Rīgas rajona tiesas 2021. gada 19. augusta spriedumu krimināllietā Nr. 11520005521, kas stājies likumīgā spēkā 2021. gada 30. novembrī.

Tiesa ņem vērā Senāta judikatūrā nostiprināto atziņu, ka Krimināllikuma 55. pantā paredzētais nosacīta soda pārbaudes laiks nav soda izciešanas laiks (*Līdzīgs viedoklis pausts Senāta 2024. gada 14. februāra lēmumā Nr. 11351002622, SKK-4/2024, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2024. gada 1. jūlija spriedumā Nr. 11351002622*) un secina, ka apsūdzētais pēc Rīgas rajona tiesas 2021. gada 19. augusta sprieduma krimināllietā Nr. 11520005521 spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarīja jaunu noziedzīgu nodarījumu un minētais ir pamats piemērot Krimināllikuma 55. panta desmitās daļas (*likuma redakcijā līdz 2024. gada 31. decembrim*) un Krimināllikuma Pārejas noteikumu 34. punkta nosacījumus.

[8.1.] Galīgais sods nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta pirmo daļu, noteiktajam sodam daļēji pievienojot neizciesto sodu pēc Rīgas rajona tiesas 2021. gada 19. augusta sprieduma krimināllietā Nr. 11520005521.

Daļēju soda saskaitīšanas principu tiesa piemēro, jo tas ir vairāk labvēlīgs apsūdzētajam.

[9] Bez ievērības tiesa neatstāj to, ka apsūdzētais piekrizdams pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, paātrinājis krimināltiesisku attiecību noregulēšanu, proti, izmantojis savas Kriminālprocesa likuma 21. panta otrās daļas 1. punktā minētās tiesības uz sadarbību un izvēlējies vienkāršāka procesa veidu.

[10] Krimināllikuma 70.^{13} piektā daļa noteic, ka konfiskācijai pakļauj noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai piederošu transportlīdzekli, ar kuru tā izdarījusi šā likuma 262. vai 262.^{1} pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Lietas materiālos esošā izdruka no Ceļu satiksmes direkcijas sniegtajām ziņām liecina, ka apsūdzētā vadītais transportlīdzeklis */Transportlīdzeklis A/*, valsts reģistrācijas numurs /Reģistrācijas numurs A/, pieder apsūdzētajam (lietas 34. lapa). Transportlīdzeklis izņemts un nodots glabāšanā Nodrošinājuma Valsts aģentūrai (*lietas 20.-24. lapa*).

Ņemot vērā minēto un ievērojot Krimināllikuma 70.[13] panta piektās daļas nosacījumus, tiesa atzīst, ka transportlīdzekli */Transportlīdzeklis A/*, valsts reģistrācijas numurs /Reģistrācijas numurs A/, ir konfiscējams valsts labā.

[11] Lietā konstatēti procesuālie izdevumi 741,54 EUR apmērā par transportlīdzekļa glabāšanu, pārvietošanu (*lietas 46., 85. lapa*).

Ievērojot Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas 5. punkta un 368. panta nosacījumus, tiesa atzīst, ka no /Persona A/ par labu Nodrošinājuma valsts aģentūrai ir piedzenami procesuālie izdevumi 741,54 EUR apmērā, jo tiesa nesaskata pamatu /Persona A/ atbrīvošanai no šo izdevumu samaksas.

[12] Apsūdzētajam kriminālprocesā tika nodrošināta valsts aizstāve, līdz ar to kriminālprocesā radušies procesuālie izdevumi par aizstāvības nodrošināšanu 100 EUR apmērā (*lietas 92. lapa*).

Vērtējot, vai apsūdzētais ir atbrīvojams no procesuālo izdevumu samaksas, tiesa secina, ka netiek konstatēti tādi apstākļi, kuri būti par pamatu apsūdzētā atbrīvošanai no procesuālo izdevumu samaksas, līdz ar to izdevumi ir piedzenami no apsūdzētā par labu valstij pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas 4. punktu un 368. panta pirmo daļu.

[13] Pirmstiesas procesā apsūdzētais aizturēts /Datums A/ plkst. 19.40 (*lietas 11. lapa*) un atbrīvots – /Datums B/ plkst. 10.05, piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā un papildus drošības līdzekli – noteiktas nodarbošanās aizliegums (aizliegums vadīt visa veida transportlīdzekļus) (*lietas 15.-16. lapa*).

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto daļu /Persona A/ brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no /Datums C/ plkst. 19.40 līdz /Datums B/ plkst. 10.05, kas atbilst 1 (vienai) brīvības atņemšanas dienai.

Piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā un papildus drošības līdzeklis – noteiktas nodarbošanās aizliegums (aizliegums vadīt visa veida transportlīdzekļus) – atstājams negrozīts līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

[14] DVD disku ar video ierakstu kā elektronisku dokumentu turpināt glabāt pie krimināllietas materiāliem (*lietas 48.-49. lapa*).

[15] Apsūdzētais lūdza sagatavot pilnu tiesas spriedumu. Pilna sprieduma pieejamība noteikta 2025. gada 14. februārī.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 520., 530. pantiem, tiesa

nosprieda

/Persona A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262. panta 1.[1] daļā un sodīt viņu pēc šī panta ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta pirmo daļu, noteiktajam sodam daļēji pievienot neizciesto sodu pēc Rīgas rajona tiesas 2021. gada 19. augusta sprieduma krimināllietā Nr. 11520005521 un galīgo sodu /Persona A/ noteikt brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) gadiem 8 (astoņiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto daļu /Persona A/ brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no /Datums A/ plkst. 19.40 līdz /Datums B/ plkst. 10.05, kas atbilst 1 (vienai) brīvības atņemšanas dienai.

/Persona A/ galīgais sods, kas jāizcieš uz sprieduma pasludināšanas brīdi – brīvības atņemšana uz 2 (diviem) gadiem 7 (septiņiem) mēnešiem 29 (divdesmit deviņām) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā un papildus drošības līdzekli – noteiktas nodarbošanās aizliegumu (aizliegums vadīt visa veida transportlīdzekļus) – atstāt negrozītu līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.[13] panta piekto daļu transportlīdzekli */Transportlīdzeklis A/*, valsts reģistrācijas numurs /Reģistrācijas numurs A/, konfiscēt valsts labā.

Piedzīt no /Persona A/ par labu Nodrošinājuma valsts aģentūrai procesuālos izdevumus 741,54 EUR (septiņi simti četrdesmit viens euro 54 centi), kas saistīti ar transportlīdzekļa nogādāšanu glabāšanai un glabāšanu.

Iemaksas rekvizīti: Saņēmējs – Nodrošinājuma valsts aģentūra, reģistrācijas Nr. 90009112024, konta Nr. LV86TREL2140651020000, maksājuma mērķī norādot – NVA lieta Nr. KL-15213, EKK 21490.

Piedzīt no /Persona A/ par labu valstij procesuālos izdevumus 100 EUR (viens simts euro 00 centi) apmērā par aizstāves sniegto juridisko palīdzību kriminālprocesā.

Procesuālie izdevumi, kas saistīti ar advokāta piedalīšanos kriminālprocesā iemaksājami: saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316, konta Nr. LV05TREL819045814800B, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: jānorāda lietas numurs, kā arī fiziskai personai - vārds, uzvārds, personas kods.

Noteikt 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas labprātīgai procesuālo izdevumu atlīdzināšanai. Uzlikt par pienākumu iesniegt Rīgas rajona tiesas (Jūrmalā) kancelejā maksājuma apliecinošu dokumentu par procesuālo izdevumu atlīdzināšanu.

DVD disku ar video ierakstu – kā elektronisku dokumentu turpināt glabāt pie krimināllietas materiāliem.

Prokurors, apsūdzētais, aizstāvis 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas – 2025. gada 21. janvāra, var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu. Pēc lūguma iesniegšanas termiņa beigām, ja saņemts lūgums par pilna sprieduma sagatavošanu, tiesa pilnu spriedumu sagatavo 14 dienu laikā, paziņojot tā pieejamības datumu.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.

Ja lietā tiek sagatavots pilns spriedums, par to var iesniegt apelācijas sūdzību vai protestu 10 (desmit) darbdienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas rajona tiesā (Jūrmalā).

Tiesnese G.Lapiņa